

فارم تحقیقاتی شیشمباغ ننگرهار: محل مناسبی برای تحقیقات دانشجویان زراعت هفته‌نامه‌ی دهقان / شجاع‌الحق نوری

فارم تحقیقات زراعتی «شیشمباغ» در ولسوالی بهسود ولایت ننگرهار، برای دانشجویان رشته‌ی زراعت و باغداران به عنوان یک آموزشگاه تحقیقاتی به شمار می‌رود. این فارم کمی دورتر از شهر جلال‌آباد، در ولسوالی بهسود، محل سبز و خوش‌نما دارای میوه‌های رنگارنگ است.

این فارم تحقیقی به نام شیشمباغ یا کلکسیون ملی میوه‌جات ولایت ننگرهار یاد می‌شود و انواع مختلفی از میوه‌جات از قبیل مالت، لیمو، چکوتزه، خرما و کینو در آن وجود دارد.

این فارم ۱۳ سال قبل توسط وزارت زراعت، آبیاری و مالداری در ولسوالی بهسود ساخته شده است. شیشمباغ یکی از مناسبترین فارم تحقیقات میوه برای باغداران و دانشجویان رشته زراعت در زون شرق به حساب می‌آید.

مسوولان این فارم می‌گویند ده‌ها نوع درخت میوه در آن غرس شده و در فصل‌های مختلف در آن تحقیق صورت می‌گیرد. مساحت این فارم به ۵۰ جریب می‌رسد و مشهورترین میوه‌های آن مالت، چکوتزه، سنتره، املوک، انجیر، زیتون، خرما، لوکات و انواع لیموها است.

امین‌الله یک تن از دانشجویان بخش باغداری دانشگاه ننگرهار است. او می‌گوید: «تحصیلات عالی به خاطر شیوع کرونا، ما را رخصت کرد و با استفاده از همین رخصتی، آمدیم به این باغ تا چیزی بیاموزیم؛ در مورد امراض و کمبود ویتامین‌ها و کیفیت میوه که چطور است. چیزهایی را که عملی نمی‌فهمیدیم برای ما در این باغ گفتند، موضوعاتی که ضروری و نیاز بود برای ما گفتند. در مورد جسم نبات، داشتن آهن، پتاسیم، کوددهی، شاخچه‌بری عملی آگاهی دادند».

در همین حال، عبداللطیف بارکزی مسوول این فارم می‌گوید در سال ۲۰۰۷ این باغ تحقیقاتی ساخت شد و حالا هفت نوع کلکسیون میوه در آن موجود است و روی آن تحقیق می‌شود. به گفته‌ی او، تنها ۶۶ نوع میوه درختان همیشه سبز یا ستروس در این باغ موجود است. چهار نوع مالت، دو نوع چکوتزه، دو نوع لیمو، گونه‌های مختلف نارنج نیز در این باغ وجود دارد. مساحت باغ ۵۰ جریب است و ۱۰ نفر در آن کار می‌کنند. بیش از دوهزار درخت انگور، شفتالو، ناک، انجیر، خرما، لوکات نیز در آن پرورش داده می‌شود و سالانه به صدها باغدار و دانشجوی رشته زراعت از آن دیدن کرده و آموزش داده می‌شود. حاجی حکمت‌شاه باغبان این فارم به هفته‌نامه دهقان گفت: «در این باغ ۱۳ سال می‌شود کار می‌کنیم. دوا پاشی، بیل زدن، شاخه‌بری، کود دادن سیاه و سفید کارهای ما می‌باشد. نه هزار افغانی معاش می‌گیریم، متخصصین زراعت، دانشجویان و باغداران از آن دیدن می‌کنند، در صورت نیاز برای محصلان و باغداران شیوه کود دادن، شاخه‌بری، آب دادن، دواپاشی، پیوند زدن و همین‌طور در باره چگونگی استعمال کود سیاه و سفید آگاهی می‌دهیم و عملی کار می‌کنیم».